

OBEC TELGÁRT

Výtlačok: jediný

Počet strán: 11

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to MVDr. Vasil Černák.

Schvaľujem :

MVDr. Vasil Černák
starosta obce Telgárt

Informácie pre verejnosť

vyplývajúce z plnenia povinností podľa § 15a Zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

Obec Telgárt informuje verejnosť a obyvateľstvo obce za svoju územnú pôsobnosť o zdrojoch ohrozenia, o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a pôsobení následkov mimoriadnej udalosti v ohrozenom území, kedy môže dôjsť k ohrozeniu života, zdravia alebo majetku u dotknutého obyvateľstva v súlade s ustanovením § 15a zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Obsah Informácii pre verejnosť a obyvateľstvo na územnej pôsobnosti obce Telgárt:

- 1) Informácia o zdrojoch ohrozenia obce Telgárt,
- 2) Informácia o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí,
- 3) Nebezpečné vlastnosti a označenie nebezpečných látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť,
- 4) Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach,
- 5) Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti,
- 6) Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva,

1. Informácie o zdrojoch ohrozenia na území obce Telgárt

Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami

Na území obce sa nenachádzajú zariadenia ktoré vyrábajú, skladujú alebo používa pri svojej činnosti chemickú nebezpečnú látku. Preto sa nevyhodnocuje, neurčuje veľkosť oblasti ohrozenia a rozsah mimoriadnej udalosti, ktorá môže vzniknúť únikom nebezpečnej látky v súlade s prílohou č. 1 vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení vyhlášky MV SR č. 445/2007 Z. z.

Preprava nebezpečných látok

Preprava nebezpečných látok sa realizuje po cestnej komunikácii I/66 pretínajúca obec. Vzhľadom k tomu, že zahraniční prepravcovia nehlásia prepravu nebezpečných látok sú druhý

prepravy nebezpečných látok rôznorodé. Vzhľadom k tomu, že po cestných komunikáciách sa prepravujú rôzne nebezpečné látky rozličných množstiev, nie je možné pri ich preprave jednoznačne vopred vymedziť oblasť ohrozenia ako v prípade stacionárnych objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami. V prípade mimoriadnej udalosti počas prepravy nebezpečnej látky sa oblasť ohrozenia určuje operatívne podľa skutočnej situácie v závislosti od množstva a druhu uniknutej nebezpečnej látky, meteorologickej situácie, doby úniku a výsledkov monitorovania.

Vychádzajúc z § 7 ods. 2 písm. b) vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

Povodne

Vychádzajúc z Analýzy územia obce Telgárt predstavujú povodne významné riziko ohrozenia obyvateľstva a majetku a preto Povodňový plán má obec spracovaný. Lokálne povodne môžu vzniknúť z dôvodu intenzívnej zrážkovej činnosti, hromadenia sa vody z topiaceho sa snehu, ale aj vytvorením prekážok v koryte vodného toku.

Ochranu pred povodňami upravuje zákon NR SR č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

Zosuvy pôdy, skál a lavín

Z reliéfu a geologického zloženia vyplýva, že na území obce sa nevyskytujú žiadne priestory hroziace zosuvom pôd, skál a padaním lavín.

Víchrice (veterné smršte)

Z dôvodu zaradenia obce do kategórie horská obec veterné smršte sa môžu vyskytnúť v závislosti od počasia, v ktorejkoľvek lokalite obce Telgárt.

Snehové kalamity

V katastri obce Telgárt sú zaznamenané snehové kalamity, ktoré by spôsobujú neprejazdnosť ciest.

Epidémie a epizoócie

Zvýšené riziko epidémii v obci predstavujú najmä kliešťová encefalitída, vírusová hepatitída typu C (žltáčka), lymeská choroba a salmonelózne choroby. Ochorenie COVID 19 je a bude trvalým ochorením obyvateľstva.

Riziká nožnej kumulácie rôznych druhov mimoriadnych udalostí

V dôsledku záplav a povodní môže dôjsť k narušeniu pôdy, budov a v nich uložených potrubí a zariadení, k požiarom, ako aj výpadkom elektrickej energie. V dôsledku požiaru môže dôjsť k narušeniu zariadení a skladovacích obalov, tým k úniku nebezpečných látok, k podpore požiaru a k výpadku elektrickej energie.

2. Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území

Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami

Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti, t. j. o veľkosti oblasti ohrozenia, ktorú vyhodnocuje a určuje prevádzkovateľ okolo objektu nakladajúceho s chemickou nebezpečnou látkou v súlade s vyhláškou MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok, sú špecifikované v tabuľke č. 1. V prípade vzniku mimoriadnej udalosti spojennej s únikom nebezpečnej látky vo vyššie uvedených oblastiach ohrozenia môže dôjsť u nechránených osôb (bez použitia ochranných prostriedkov) k poškodeniu zdravia.

Povodne

Oblasť ohrozenia povodňami je stanovená pre vybrané vodné toky formou zátopového územia vyhodnoteného správcom vodného toku na 50 ročnú príp. 100 ročnú vodu. Vznik mimoriadnej udalosti v dôsledku povodní predstavuje v závislosti od rozsahu povodne predovšetkým riziko veľkých majetkových škôd a v prípade nerešpektovania pokynov orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami aj riziko ohrozenia zdravia a života.

3. Nebezpečné vlastnosti a označenie látok, ktoré môžu spôsobiť mimoriadnu udalosť

AMONIAK - sumárny vzorec NH₃

UN kód (identifikačné číslo látky) 1005 - Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia) 268

Základná charakteristika

Pri bežnom tlaku a teplote je amoniak toxický, bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. Amoniak je zásaditá žieravina, v kvapalnej forme pôsobí leptavo. Vďaka svojej hustote 0,771 kg.m⁻³ je zhruba o polovicu ľahší ako vzduch. Skladuje sa skvapalnený pod tlakom. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku amónnych solí. Má silné korozívne účinky voči kovom, hlavne voči zliatinám medi.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Vo všeobecnosti možno amoniak charakterizovať ako látku toxickú, ktorá však vďaka svojmu prenikavému zápachu, upozorňujúcemu včas na svoju prítomnosť, väčšinou nepredstavuje výrazné riziko pre človeka. Krátkodobá expozícia amoniaku môže dráždiť aj popáliť kožu a oči s rizikom trvalých následkov. Môže spôsobiť podráždenie nosnej sliznice, úst, hltana, spôsobuje kašeľ a dýchacie problémy. Expozícia s vyššími koncentráciami amoniaku môže spôsobiť aj zavodenie pľúc (edém) a vážne dýchacie problémy. Pri koncentrácii vyššej než 0,5 % obj. (asi 3,5 g.m⁻³) je i krátkodobá expozícia smrteľná. Pri styku so skvapalneným amoniakom vznikajú

ťažké omrzliny. Koncentrácia 0,25% obj. pár vo vzduchu je nebezpečná pri vdychovaní po dobu 30 min.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Vo vzťahu k životnému prostrediu ide o látku nebezpečnú. Amoniak je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom zohráva významnú rolu jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže meniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okysľovanie pôd a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

CHLÓR - sumárny vzorec Cl₂

UN kód (identifikačné číslo látky) 1017 - Kemlerov kód 268

Základná charakteristika

Je to žltozelený, nehorľavý plyn štipľavého zápachu, 2,5-krát ťažší ako vzduch, jedovatý a žieravý. Pri styku s vlhkým vzduchom tvorí hmly (reaguje s vodnou parou). V kvapalnom skupenstve má oranžovožltú farbu. Zlučuje sa s takmer všetkými prvkami, prudko reaguje s organickými látkami. **Dopady na zdravie človeka**

Riziká Chlór je nebezpečná, jedovatá látka s vysokými dráždivými a dusivými účinkami. Pri vdychovaní dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku. Nadýchanie plynu spôsobuje ťažké podráždenie dýchacích ciest a pľúc, bolesti v hrdle, kašeľ, dýchavičnosť, dusenie, nutkanie na zvracanie, opuch hrtana a pľúc, bolesť hrudníka a pľúcny edém, ktorý sa môže prejaviť s oneskorením dvoch dní. Kontakt s kvapalinou spôsobuje začervenanie kože (tvorba pľuzgierov, popáleniny), pri dlhodobej práci môže dochádzať k uhrovitosti (chlórové akné). Krátkodobý účinok: koncentrácia 0,1 % počas 10 minút pôsobí smrteľne.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Jedovatá látka, nebezpečná pre životné prostredie. Chlór je veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Pri väčších únikoch látky je, vzhľadom na jeho hustotu, potrebné zabrániť natečeniu média do kanalizácie, vodných tokov a vodných nádrží.

KYSELINA CHLOROVODÍKOVÁ - sumárny vzorec HCl

UN kód (identifikačné číslo látky) 1789 - Kemlerov kód 80

Základná charakteristika

Chlorovodík je bezfarebný plyn s bodom varu -85,1 °C. Po rozpustení vo vode reaguje silne kyslo a je označovaný ako kyselina chlorovodíková, technický názov kyselina sol'ná. Je dymivá, odparuje sa z nej plynný chlorovodík. Je to číra bezfarebná až svetložltá kvapalina s ostrým štipľavým zápachom. Kvapalina sa ľahko odparuje a tvorí silne leptavú zmes, ktorá je ťažšia ako vzduch. Látka reaguje s mnohými kovmi za tvorby ľahko zápalného vodíka. Pri kontakte s hydroxidmi môže nastať prudká reakcia.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Veľmi nebezpečná látka, jej pary spôsobujú ťažké a bolestivé poleptanie kože, veľmi vážne popáleniny očí, dýchacích ciest a pľúc až edém hlasiviek a pľúcny edém. Pľúcny edém môže vzniknúť s oneskorením až dva dni. Po vdýchnutí pár je preto vždy nutné lekárske vyšetrenie. Kontakt s kvapalinou spôsobuje silné poleptanie zasiahnutých častí tela. Silné dráždenie ku kašľu, mohutné slzenie, pichľavé bolesti na koži. Pri požití dochádza k poleptaniu zažívacieho traktu. Aj malé množstvo vyvoláva pálčivú bolesť, zovretie hrdla, zvracanie a šokový stav. Väčšie dávky spôsobujú rozsiahlu deštrukciu, perforáciu žalúdka a smrť. Koncentrácia 0,15 % pôsobí po niekoľkých minútach smrteľne.

Dopady z hľadiska životného prostredia Pri úniku tejto žieravej kvapaliny môže dôjsť k uvoľneniu silno leptavej hmly, ťažšej než vzduch. Výrazne znižuje pH (zvyšuje kyslosť) prírodných systémov, do ktorých prenikne. Je veľmi nebezpečná pre ryby a vodné organizmy.

KYSELINA FLUOROVODÍKOVÁ - sumárny vzorec HF

UN kód (identifikačné číslo látky) 1790 - Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia) 886

Základná charakteristika

Je bezfarebná kvapalina, na vzduchu uvoľňujúca veľmi ostro páchnuce bezfarebné plyny, ktoré pri vdychovaní pôsobia veľmi jedovato a dráždivo. Bod varu pri 105°C. Pri styku s kovmi uvoľňuje vodík a tak môže vzniknúť výbušná zmes. Oblasť priemyslu je HF široko využiteľná hlavne pri technických operáciách ako je leptanie, leštenie. Je teda využívaná v rôznych priemyselných odvetviach, ako sklársky priemysel, výroba kryštálu, keramiky, používa sa v elektrotechnickom priemysle, v metalurgii, tiež v chemickej časti ťažobného priemyslu včítane zaobchádzania s uránom a pri výrobe organických zlúčenín fluóru.

Dopady na zdravie človeka, riziká Plyn aj vodné roztoky spôsobujú veľmi špatne sa hojace poleptaním očí a kože. Vdychovanie plynu dráždi a silne poškodzuje dýchací cesty a pľúca až ku vzniku pľúcneho edému. Pozor, pľúcny edém sa môže prejaviť i s omeškaním až do dvoch dní. Kyselina fluorovodíková je nebezpečná v každej koncentrácii. Jej pôsobenie (účinnosť) je naraz dráždivé (korozívne) aj jedovaté (toxické). Jej účinok môže byť okamžitý alebo aj oneskorený, s bolesťou alebo aj bez nej, podľa koncentrácie použitého produktu. Po nadýchaní plynu je preto v každom prípade lekárske vyšetrenie nutné. Pozor, pri začiatku vnímania prítomnosti látky čuchom mohlo by v skutočnosti už dôjsť k poškodeniu zdravia! Príznaky: Pálenie očí, slizníc nosných a hltanových. Neobyčajne silná bolestivosť zasiahnutých častí tela. Kašeľ, dušnosť.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Vo vzťahu k životnému prostrediu ide o látku nebezpečnú. Výrazne znižuje pH (zvyšuje kyslosť) prírodných systémov, do ktorých prenikne. Je veľmi nebezpečná pre ryby a vodné organizmy.

KYSELINA SÍROVÁ - sumárny vzorec H₂SO₄

UN kód (identifikačné číslo látky) 1830 - Kemlerov kód 80

Základná charakteristika

Čistá kyselina sírová je bezfarebná olejová kvapalina s hustotou 1,836 g/cm³ a teplotou topenia 10,36°C. Už aj malými množstvami vody sa teplota topenia znižuje (pri 96% kyseline sírovej je to len 3°C). Je hustá, olejovitá, bezfarebná kvapalina. Vo vode sa rozpúšťa za veľkého vývinu tepla až explozívneho charakteru. Bod varu je pri 338°C.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Kyselina sírová je žieravina, látka zdraviu škodlivá, ktorá spôsobuje ťažké popáleniny. Nebezpečná! Žieravina! Jed! Spôsobuje popáleniny a poškodzuje všetky tkanivá na ľudskom tele. Vdychovaná môže byť zdraviu nebezpečná. Môže byť smrteľná po požití. Škodlivá pri vdychovaní. Technickým opatrením musí byť vylúčený priamy styk pracovníkov s kyselinou. Pri práci a manipulácii s kyselinou je nutné presne dodržiavať predpisy týkajúce sa bezpečnosti práce a ochrany zdravia. Pracovníci musia byť vybavení ochrannými štítmami, alebo okuliarmi, gumovými rukavicami, prípadne pogumovanou zásterou. V prípadoch úrazu treba okamžite navštíviť lekára.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Pri vniknutí väčšieho množstva do vody je charakteristický vznik peny na povrchu vody a vznik bieleho zákalu. Výrazne znižuje pH (zvyšuje kyslosť) prírodných systémov, do ktorých prenikne. Je veľmi nebezpečná pre ryby a vodné organizmy.

TOLUÉN DIIZOKIANÁT – LUPRANAT T- 80A / ONGRONAT T80 - sumárny vzorec zmes

UN kód (identifikačné číslo látky) 2078 - Kemlerov kód 61

Základná charakteristika

TDI je bezfarebný až nažltkastá kvapalina, vysoko toxická, dráždivá a veľmi reaktívna nebezpečná látka štiplavého zápachu. Horľavina, bod vzplanutia 132°C., bod samovznietenia 620°C. Je to zmes dvoch organických látok Toluen-2,4-diizokyanát a Toluen2,6-diizokyanát v pomere 80% a 20%. Používa sa pri výrobe polyuretánovej PUR peny a iných umelých hmôt.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Veľmi nebezpečný pri vdychovaní. Pôsobí dráždivo na oči, dýchací systém a pokožku. Vdychovaním a kontaktom s pokožkou môže vyvolať precitlivenosť. Mimoriadne vysoké riziko pri vdýchnutí. Používať schválenú ochrannú masku buď s prívodom vzduchu, alebo s filtráciou vzduchu. Pri kontakte s pokožkou: Ak došlo ku kontaktu s pokožkou, okamžite umývajte s použitím veľkého množstva vody a mydla. Pri kontakte s očami: Ak došlo ku kontaktu s očami, okamžite vyplachujte s veľkým množstvom vody a vyhľadajte lekárske ošetrovanie. Pri požití: Okamžite treba vypláchnuť ústa a potom vypiť veľké množstvo vody, nevyvolávajúce zvracanie, vyhľadajte lekárske ošetrovanie. Upozornenie pre lekára: Riziko: Symptómy sa môžu objaviť neskôr. Ošetrovanie: Ošetrujte podľa symptómov (dekontaminácia, životne dôležité funkcie), nie je známa žiadna špeciálna protilátka, aplikujte dávkový aerosól kortikosteroidu, aby sa predišlo pľúcnemu edému (napr. dexametazon).

Dopady z hľadiska životného prostredia

Produkt je nestabilný vo vode. Eliminačné údaje sa vzťahujú aj na produkty hydrolýzy. Skúsenosti z praxe preukazujú, že tento produkt má byť inertný (nečinný) a nedegradovateľný (neschopný rozpadu). Tento materiál môže byť škodlivý vodným druhom. Môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí. Obmedzené informácie o karcinogénnych účinkoch.

AUTOMOBILOVÝ BENZÍN

UN kód (identifikačné číslo látky) 1203 - Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia) 33

Základná charakteristika

Bezfarebná až bledožltá prchavá a mimoriadne horľavá kvapalina s typickým benzínovým zápachom. Pary benzínu so vzduchom tvoria výbušnú zmes.

Dopady na zdravie človeka, riziká Benzín je škodlivý pri vdýchnutí, pri kontakte s pokožkou a po požití. Príznaky a symptómy: podráždenie kože (pocit pálenia, sčervenania, opuch, odmastenie pokožky sprevádzané dermatologickými zmenami), podráždenie očí (sčervenanie a pocit rezania), podráždenie dýchacích orgánov (kašeľ, sípavé dýchanie, ťažkosti pri dýchaní, krátky dych), zvýšená teplota. Dýchacie problémy môžu pretrvávajúť niekoľko hodín po expozícii. Má narkotické účinky, vdychovanie vysokých koncentrácií výparov môže pôsobiť na centrálnu nervovú sústavu a prejavíť sa stratou orientácie, bolesťou hlavy, nevoľnosťou. Dlhodobé vdychovanie môže spôsobiť bezvedomie a smrť. Dopady na krvotvorbu: anémia,

znížená imunita. Dopady na periférnu nervovú sústavu: nestála chôdza, slabosť svalov. Dopady na sluchové orgány: dočasne slabší sluch, hučanie v ušiach.

Dopady z hľadiska životného prostredia Benzín je toxický pre vodné organizmy. Vo vode slabo rozpustný, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí.

4. Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach

4. 1 Varovanie obyvateľstva na území v územnej pôsobnosti obce Telgárt pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti sa technicky vykonáva:

Varovaním obyvateľstva, ktoré sa vykonáva varovnými signálmi:

a) **„VŠEOBECNÉ OHROZENIE“**, t.j. **dvojminútovým kolísavým tónom sirén** pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti,

b) **„OHROZENIE VODOU“** t.j. **šesťminútovým stálym tónom sirén** pri ohrození ničivými účinkami vody sa varovanie obyvateľstva vykonáva signálom.

Koniec ohrozenia sa vyhlasuje signálom **„KONIEC OHROZENIA“**, t.j. **dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania**.

Varovný signál a signál koniec ohrozenia sa následne dopĺňajú **hovorenou informáciou** prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktorá by mala obsahovať predovšetkým informácie o čase vzniku a druhu mimoriadnej udalosti, o predpokladanom rozsahu ohrozenia a pokyny pre obyvateľstvo.

V súlade s § 16 ods. 1 písm. d) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov **hlásnu službu** (varovanie obyvateľstva a vyznenie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození) pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú **zabezpečujú právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia**, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť, život, zdravie alebo majetok (napr. prevádzkovatelia objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami). Pre zabezpečenie varovania obyvateľstva, vlastných zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sú títo prevádzkovatelia povinní na území ohrozenom nebezpečnou látkou budovať **samostatný systém varovania obyvateľstva tzv. autonómny systém varovania** (ďalej len „ASV“).

V súlade s § 15 ods. 2 a 3 zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami varovanie obyvateľstva pred nebezpečenstvom v mieste vzniku alebo možného vzniku povodne, v mieste nebezpečenstva povodne a v miestach nižšie ležiacich na vodnom toku sa zabezpečuje prostredníctvom **hlásnej a varovnej povodňovej služby**. Túto službu zabezpečuje ministerstvo vnútra, okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, obce iné právnické osoby a fyzické osoby prostredníctvom varovacej siete civilnej ochrany.

4.2 Záchranné práce

Záchranné práce po vzniku mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky **vykonávajú základné záchranné zložky integrovaného záchranného systému** (Hasičský a záchranný zbor, poskytovatelia záchrannej zdravotnej služby, kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany, Horská záchranná služba, Banská záchranná služba) **a ostatné záchranné zložky** (Ozbrojené sily SR, obecné alebo mestské hasičské zbory, závodné hasičské zbory, pracoviská vykonávajúce štátny dozor alebo činnosti podľa osobitných predpisov, mestská alebo obecná polícia, Slovenský Červený kríž, iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci pri ochrane života, zdravia a majetku).

Pri určovaní úloh na vykonanie záchranných prác sa vychádza predovšetkým z potrieb vykonať práce tak, aby pri zaistenej bezpečnosti osôb vykonávajúcich záchranné práce bola účinne poskytnutá prvá pomoc vyslobodeným a postihnutým osobám, pričom je potrebné dbať na to, aby sa čo najmenej zasahovalo do práv a chránených záujmov vlastníka, správcu alebo nájomcu nehnuteľností a zabránilo sa vzniku ďalších škôd.

5. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

Na základe analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom chemickej nebezpečnej látky vo svojom územnom obvode plánuje, ktoré protichemické opatrenia sa budú realizovať v rámci jeho pôsobnosti, koordinuje realizáciu protichemických opatrení, ktoré sú potrebné na likvidáciu úniku nebezpečných látok, ak tieto opatrenia nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, prevádzkovateľa, podnikateľov alebo obce, vymedzuje pre každý zdroj ohrozenia protichemické opatrenia, ktoré prevádzkovateľ zabezpečuje na ochranu obyvateľstva, usmerňuje ostatné právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov v oblasti ohrozenia, ktoré protichemické opatrenia je potrebné zabezpečiť pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti.

Po vzniku mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky činnosť pri záchranných prácach obsahuje najmä:

- varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky, - individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
- poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- kontrolu kontaminovania osôb, kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
- hygienickú očistu postihnutých osôb,

- likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
- špeciálnu očistu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území, - uzavretie postihnutého územia,
- ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
- zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
- uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
- psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

Po odznení varovného signálu civilnej ochrany „VŠEOBECNÉ OHROZENIE“, je potrebné vykonať tieto opatrenia:

- osoby nachádzajúce sa na voľnom teréne zabezpečiť si ihneď ochranu dýchacích ciest improvizovanými prostriedkami (vlhká tkanina, šatka, vreckovka a pod.),
- opustiť ohrozený priestor podľa možnosti kolmo na smer vetra, vyhľadať v blízkej budove ukrytie v miestnosti na záveternej strane smeru vetra a čo najvyššie nad terénom s čo najnižším počtom otvorov a vyčkať na ďalšie pokyny,
- osoby v dopravných prostriedkoch musia okamžite uzatvoriť všetky otvory (okná, vetracie systémy, vypnúť klimatizáciu a pod.) a okamžite opustiť v dopravnom prostriedku ohrozenú oblasť,
- obyvateľstvo v bytoch uzatvoriť a čo najlepšie utesniť všetky okná, dvere, ventilačné otvory a pripraviť si improvizované prostriedky (vlhký uterák, šatka, vreckovka a pod.),
- sledovať relácie obecného (mestského) rozhlasu, zapnúť regionálny rozhlas a televíziu,
- prednostne poskytnúť pomoc starým, nemocným, zraneným a invalidným osobám, deťom, tehotným ženám a podľa svojich možností poskytnúť ukrytie vo svojom byte a dome aj iným osobám v núdzi,
- prednostne chrániť vlastný život a zdravie, svojich blízkych aj ostatných osôb, až následne zvieratá, majetok a životné prostredie,
- **pripraviť si evakuačnú batožinu v rozsahu** podľa časového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území pri vyhlasovaní evakuácie (krátkodobu s možným návratom do 72 h, dlhodobu s možným návratom po 72 h), hmotnosť evakuačnej batožiny je do 25 kg pre deti a do 50 kg pre dospelých a jej **odporúčané zloženie je:**

- osobné doklady, dôležité dokumenty, peniaze, cennosti,
 - osobné lieky a nevyhnutné zdravotnícke potreby, ○
 - základné potraviny na 2 - 3 dni, čaj, vodu, ○ predmety
 - osobnej hygieny a dennej potreby, ○ náhradná bielizeň,
 - odev, obuv, nepremokavý plášť, ○ prikrývka, spací vak, ○
 - vrecková lampa, sviečka a zápalky,
- ďalšie nevyhnutné osobné veci (mobilný telefón, pre deti pribaliť hračky),
 - opustiť budovy len v prípade vykonávanej evakuácie, resp. po rozptyle nebezpečnej látky podľa pokynov obce (mesta),
 - konať pokojne, s rozvahou a bez paniky a nerozširovať vo svojom okolí neoverené správy a informácie, nezľahčovať, nepodceňovať ani nepreceňovať riziká a možné následky vzniknutej mimoriadnej udalosti, zbytočne netelefonovať a tým uvoľniť telefónne linky a mobilné siete pre záchranné jednotky,
 - vo vnútri domu (bytu) ukryť výlučne nekontaminované domáce zvieratá a tieto nevypúšťať von do kontaminovaného (ohrozeného) terénu,
 - pri evakuácii vlastným motorovým vozidlom vozidlo podľa možnosti naplno obsadiť a to aj cudzími osobami,
 - pred opustením bytu uzatvoriť hlavné uzávery plynu a vody, vypnúť elektrické spotrebiče (okrem chladničiek a mrazničiek), uhasiť otvorený oheň v šporákoch a kotloch ústredného kúrenia na drevo alebo uhlie, utesniť a uzamknúť byt (dom),
 - na dverách, príp. na inom viditeľnom mieste nechať odkaz o novom pobyte,
 - nestrácať čas vyhľadávaním svojich detí v materských a základných školách, zdravotníckych a iných zariadeniach, ani ďalších rodinných príslušníkov (deti a nemocní budú evakuovaní so zariadením, v ktorom sa v čase vyhlásenia evakuácie nachádzali), zlučovanie rodín sa bude uskutočňovať v evakuačných zariadeniach,
 - informovať sa o uzatvorených oblastiach a komunikáciách,
 - pri evakuácii z ohrozeného územia sa oboznámiť s trasami, evakuačnými zariadeniami a miestami núdzového ubytovania a núdzového stravovania,
 - v miestach núdzového ubytovania sa informovať o miestach poskytovania prvej predlekárskej pomoci a prvej lekárskej pomoci, o spôsoboch a miestach vykonávania hygienickej očisty osôb, o pokynoch na veterinárne opatrenia na úseku veterinárnej starostlivosti a o pokynoch na vykonanie špeciálnej očisty terénu, budov a materiálu,
 - dodržiavať pokyny personálu CO a ďalších záchranných zložiek, orgánov štátnej správy a samosprávy.

6) Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s dokumentom s názvom: „Plán ochrany obyvateľstva

Obec Telgárt vypracúva dokument s názvom Plán ochrany obyvateľstva v primeranom rozsahu podľa § 3c zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. a podľa prílohy č. 3 k vyhláške MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok, vypracúvajú zákonnú dokumentáciu pod názvom: „Plán ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti“ v rozsahu určenom Okresným úradom Brezno, podľa § 16 ods. 1 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Obec Telgárt nevytvára prehľad Ohrozovateľov (právnických osôb ktorí vyrábajú, skladujú alebo manipulujú s chemickými nebezpečnými látkami) v územnej pôsobnosti obce Telgárt v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v z.n.p., z dôvodu, že v obci neexistujú.

7. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Údaje uvedené v „Informáciách pre verejnosť“ nepodliehajú žiadnym obmedzeniam, ktoré vyplývajú z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.